

КОМІСІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ СПІЛЬНОТ

Брюссель, 25.6.2008
COM(2008) 394 остаточна редакція

**ЗВЕРНЕННЯ КОМІСІЇ ДО РАДИ, ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ,
ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО КОМІТЕТУ ТА
КОМІТЕТУ РЕГІОНІВ**

**“Спочатку думай про мале”
«Акт з питань малого бізнесу» для Європи**

{SEC(2008) 2101}

{SEC(2008) 2102}

ЗВЕРНЕННЯ КОМІСІЇ ДО РАДИ, ЄВРОПЕЙСЬКОГО ПАРЛАМЕНТУ, ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО КОМІТЕТУ ТА КОМІТЕТУ РЕГІОНІВ

“Спочатку думай про мале” «Акт з питань малого бізнесу» для Європи

1. Вступ

Управління переходом до економіки, заснованої на наукових знаннях та інноваціях, на сьогодні є ключовим завданням для ЄС. Досягнення успіху забезпечить створення конкурентоспроможної та динамічної економіки із збільшеною кількістю більш якісних робочих місць та більш високим рівнем соціальної згуртованості.

Найкращим чином користуватися можливостями, які відкриваються завдяки глобалізації та прискоренню технічного процесу, можуть підприємці завдяки своїй динамічності. Таким чином, наша здатність розвинути зростання та інноваційний потенціал підприємств малого та середнього бізнесу (МСП/МСБ) матиме вирішальне значення для процвітання ЄС в майбутньому. У світі, який постійно змінюється, який характеризується безперервними структурними змінами і збільшеним тиском конкуренції, роль МСБ в нашому суспільстві стала ще більш важливою, оскільки вони є постачальниками можливостей для працевлаштування та ключовими гравцями в питаннях благополуччя локальних та регіональних спільнот. Динамічні МСП зроблять Європу більш стійкою у протистоянні з невизначеністю, в якій звинувачують глобалізований світ сьогодення.

Саме тому ЄС твердо поставила потреби МСБ в центр Лісабонської стратегії зростання та створення робочих місць, зокрема, з 2005 року, шляхом використання партнерського підходу¹, який вже приніс відчутні результати. Тепер настав час раз і назавжди закріпити потреби МСБ в авангарді політики ЄС та перетворити бачення глав держав та урядів ЄС на реальність – зробити ЄС визнаним в усьому світі середовищем для підприємств МСБ².

Національні та локальні умови, в яких діють МСП, дуже різняться між собою, як і характер самих підприємств МСБ (які включають в себе професійні ремесла, мікро-підприємства, родинні фірми або підприємства соціальної економіки). Саме тому політики, які спрямовані на потреби малого та середнього бізнесу, повинні повною мірою визнавати це різноманіття та цілком і повністю дотримуватися принципу субсидіарності.

2. ЧАС РОБИТИ ПРОРИВ В ПОЛІТИЦІ ЄС ЩОДО МСБ

Середньостроковий огляд Сучасної політики ЄС щодо МСБ³ за період з 2005 по 2007 показав, що як Країни-учасниці, так і ЄС досягли прогресу в створенні бізнес-середовища, яке є більш сприятливим для МСБ. Комісія доклала реальних зусиль задля того, щоб скоротити бюрократичні процедури для МСБ, та значною мірою збільшила увагу до МСБ з боку головних програм ЄС щодо підтримки на 2007-2013. Країни-

¹ “Реалізуючи Лісабонську програму Спільноти – Сучасна політика МСБ щодо розвитку та працевлаштування”, COM(2005) 551 остаточна версія, 10.11.2005.

² http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/docs/charter_en.pdf

³ “Малі та середні підприємства – Ключ до забезпечення кращого розвитку та збільшення кількості робочих місць. – Середньостроковий огляд Сучасної політики щодо МСБ”, COM(2007) 592 остаточна версія, 4.10.2007.

учасниці значно покращили умови ведення бізнесу для МСБ, набираючись натхнення з сучасної передової практики, обмін якою стався в контексті Європейської хартії для малих підприємств, затвердженої в м. Фейра в 2000р., та втілюючи в життя висновки весняного засідання Європейської Ради 2006р., тобто, шляхом введення єдиного вікна для реєстрації компаній та скорочення часу та коштів, необхідних для того, щоб розпочати бізнес.

Окрім цього, стратегія ЄС щодо вдосконалення регулювання⁴ має ключове значення для малого та середнього бізнесу, який великою мірою виграє від модернізації та спрощення діючого законодавства ЄС та від амбітної програми щодо зменшення адміністративного бар'єру, який впливає з Європейського законодавства, на 25% до 2012 року.

Незважаючи на такий обнадійливий прогрес, ЄС все ще необхідно й надалі втілювати значні заходи для звільнення всього потенціалу МСБ⁵. Загалом, малі та середні підприємства Європи мають меншу продуктивність та розвиваються більш повільно, ніж їхні колеги із Сполучених Штатів. У США фірми, що виживають, к сьомій річниці свого існування збільшують кількість свого персоналу на 60%, в той час як рівень приросту зайнятості в європейських фірмах, які залишаються на ринку, становить від 10% до 20%. МСП все ще стикаються з проявом неефективності ринкового механізму, що підриває умови, в яких вони працюють та конкурують з іншими гравцями, в таких галузях як фінанси (особливо венчурний капітал), дослідження, інновації та навколишнє середовище. Наприклад, біля 21% підприємств МСБ свідчать про те, що отримання доступу до фінансування є для них проблематичним⁶, і в багатьох Країнах-учасницях для мікро-підприємств вказаний відсоток є набагато вищим. Так само процент європейських МСП, які досягли успіху в інноваційній діяльності, є значно меншим у порівнянні з великими підприємствами. Ситуація погіршується структурними складнощами, такими як відсутність управління та технічних навичок, а також все же не усунутою інерційністю ринку праці на національному рівні.

Роль МСП в європейській економіці постійно визнається на найвищому політичному рівні. На засіданні Європейської Ради в березні 2008 р. було висловлено рішучу підтримку ініціативі щодо подальшого зміцнення значного розвитку та конкурентоспроможності МСБ під назвою «Акт з питань малого бізнесу» (АПМБ) з вимогою її якнайшвидшого прийняття. Огляд Єдиного ринку⁷ також визначив потребу в подальших ініціативах з метою кращого пристосування Єдиного ринку до потреб сьогоднішніх МСП, для того, щоб підвищити результати та покращити загальний економічний ефект. Останнє, проте не менш важливе: громадські слухання та консультації в режимі онлайн, що походилися для підготовки АПМБ⁸, підтвердили потребу в ключових політичних ініціативах для повного розкриття потенціалу європейських МСП. Саме тому Комісія зробила цей рішучий крок вперед в представленні «Акту з питань малого та бізнесу» для Європи.

3. АКТУАЛІЗАЦІЯ ПЛАНУ ДІЇ МАСШТАБНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО МСБ: «АКТ З ПИТАНЬ МАЛОГО БІЗНЕСУ» (АПМБ) ДЛЯ ЄВРОПИ

В центрі європейського АПМБ міститься переконання в тому, що досягнення найкращих з можливий ключових умов для МСБ залежить по-перше і передусім від визнання підприємців суспільством. Загальний клімат в суспільстві повинен

⁴ http://ec.europa.eu/enterprise/admin-burdens-reduction/home_en.htm

⁵ “Оцінка впливу на МСБ”, SEC(2008) 2101.

⁶ 2007 Спостереження за європейськими МСП.

⁷ http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/analysis/observatory_en.htm

⁸ “Єдиний ринок для Європи 21 століття”, COM(2007) 724 остаточна версія, 20.11.2007.

⁸ http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/docs/sba_consultation_report_final.pdf

стимулювати людей до розглядання можливості заснування власної справи як привабливої, та визнавати те, що підприємства МСБ роблять значний внесок у зростання кількості робочих місць та економічне процвітання. Таким чином, ключовим фактором в досягненні сприятливих умов для МСБ в Європі повинна стати зміна в сприйнятті ролі підприємців та прийняття ризиків в Європі: політики та медіа повинні щиро вітати підприємців та притаманну їм готовність брати на себе ризики, а адміністративні органи повинні їх підтримувати. Створення сприятливих умов для розвитку повинне перетворитися на основну політику, засновану на переконанні в тому, що правила повинні поважати більшість тих, хто буде їх використовувати: принцип «Спочатку думай про мале».

Саме тому «Акт з питань малого бізнесу» спрямований на покращення загальної політики підходу до підприємництва, на рішення та беззастережне закріплення принципу «Спочатку думай про мале» за процесом формування політичного курсу, від нормативно-правової бази до державної служби, а також на стимулювання МСП шляхом допомоги їм у вирішенні проблем, які залишилися і які перешкоджають їхньому розвитку.

АПМБ спирається на політичні досягнення Комісії та Країн-учасниць, створює нову політичну основу, яка інтегрує існуючі інструменти політики підприємств, та будується, зокрема, на Європейській хартії для малого бізнесу та Сучасній політиці МСБ. Для реалізації цих масштабних актуальних питань Комісія пропонує безпосереднє політичне партнерство між ЄС та Країнами-учасницями, яке дотримується принципів субсидіарності та пропорційності.

Символічна назва «Акт», надана цій ініціативі, підкреслює політичну волю щодо визнання центральної ролі МСБ в економіці ЄС та введення в дію першої в історії всебічної політичної основи для ЄС та її Країн-учасників за допомогою:

- **Комплексу з 10 принципів, що визначають концептуальну основу та реалізацію політики на рівні як ЄС, так і Країн-учасниць. Ці принципи, які детально викладені в розділі 4, є необхідними для привнесення додаткових переваг на рівні ЄС, створення рівних умов для малого та середнього бізнесу та покращення законодавчого та адміністративного середовища по всій території ЄС:**

I	Створити середовище, в якому підприємці та сімейні підприємства зможуть процвітати, і в якому підприємницька діяльність заохочується та винагороджується
II	Забезпечити можливість чесним підприємцям, які збанкрутіли, швидко отримати другий шанс
III	Розробити правила відповідно до принципу «Спочатку думай про мале»
IV	Забезпечити реагування державних адміністративних органів на потреби підприємств МСБ
V	Адаптувати інструменти державної політики до потреб МСБ: сприяти участі МСП у державних закупівлях та кращому використанню можливостей, що надає Державна підтримки для підприємств МСБ
VI	Полегшити доступ МСБ до фінансування та створити правове та бізнес-середовище, що є сприятливим для своєчасних сплат під час комерційних трансакцій
VII	Допомагати МСБ краще користуватися можливостями, які пропонує Єдиний ринок
VIII	Сприяти підвищенню кваліфікації МСП та розповсюдженню всіх форм інновацій

IX	Надати МСБ можливість перетворювати складні задачі, що їх ставить середовище, на можливості
X	Заохочувати та підтримувати МСБ в отриманні переваг із зростання ринку

- **комплексу нових законодавчих пропозицій, які керуються принципом «Спочатку думай про мале»:**

– Регламент про загальні блокові виключення щодо державної допомоги (GBER)

Цей Регламент, який повинен бути прийнятий найближчим часом, звільнить певні категорії Державної допомоги, на які вже розповсюджуються існуючі положення в галузі субсидій для МСБ, для допомоги у навчанні, працевлаштуванні, науково-дослідницькій діяльності та регіональному розвитку, а також, можливо, нові категорії допомоги, від зобов'язання щодо попереднього погодження. Новий Регламент спростить та гармонізує існуючі правила для МСБ та підвищить інтенсивність інвестиційної допомоги для МСБ.

– Регламент, яке передбачає створення Статуту для Європейської приватної компанії (ЄПК)

Цей Регламент передбачає створення Статуту для Європейських приватних компаній, які можуть бути засновані та діяти відповідно до одних й тих самих уніфікованих принципів в усіх Країнах-учасниках. Комісія також виступить з пропозиціями щодо необхідних змін та доповнень, щоб забезпечити компаніям, створеним за цією формою, можливість отримувати вигоду від існуючих директив стосовно оподаткування корпоративного прибутку.

– Директива щодо знижених ставок ПДВ.

Ця Директива, яка буде представлена найближчим часом, запропонує Країнам-учасникам можливість застосовувати знижені податкові ставки перш за все до послуг, що надаються локально, тобто тих, які в основному надаються підприємствами МСБ.

Крім того, в якості частини АПМБ будуть підготовлені наступні пропозиції:

– Законодавча пропозиція з подальшої модернізації, спрощення та гармонізації існуючих правил на виставлення рахунків з ПДВ з метою зменшення навантаження на бізнес.

– Зміни та доповнення до Директиви 2000/35/ЄС щодо несвоєчасних платежів з метою гарантування своєчасної оплати на користь суб'єктів МСБ під час будь-яких комерційних трансакцій.

- **комплексу нових політичних заходів, які втілюють в життя вказані 10 принципів відповідно до потреб МСБ та на рівні Країн-учасниць.**

4. ПЕРЕТВОРЕННЯ ПРИНЦИПІВ В ДІЮЧУ ПОЛІТИКУ

I *ЄС та Країнам-учасникам належить створити середовище, в якому підприємці та сімейні компанії зможуть процвітати, і в якому підприємництво заохочується та винагороджується.*

Вони повинні краще піклуватися про майбутніх підприємців, зокрема, шляхом стимулювання інтересу та таланту до підприємницької діяльності, особливо серед молоді та жінок, та шляхом спрощення умов для переходу підприємства від одного власника до іншого.

Звіт *Блискавичного Євробарометру*⁹ за 2007 рік стосовно підприємницького мислення свідчить про те, що 45% європейців хотіли би працювати самі на себе, в той час як в

⁹ http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/survey/eurobarometer_intro.htm

США ця цифра становить 61%. Ця цифра залишається незмінною протягом багатьох років. Мешканці Європи повинні стати більш обізнаними про те, що самозайнятість є потенційно досить привабливим типом кар'єри, і їх треба забезпечити необхідними навичками для того, щоб перетворити їхні амбіції в успішні комерційні підприємства.

Система освіти, зокрема, шкільна навчальна програма, не зосереджується достатнім чином на підприємницькій діяльності та не навчає базовим навичкам, які необхідні підприємцю. Дітей можна од самого початку їхнього освітнього шляху навчити цінити підприємницьку діяльність.

Очікується, що протягом наступних 10 років біля 6 мільйонів власників малого бізнесу вийдуть на пенсію; отже Європа не може собі дозволити втратити ці фірми тільки через існування труднощів у передачі підприємств від одного власника іншому та відсутність поваги до традиційної ролі сімейного бізнесу. Збільшення кількості передачі об'єктів іншим власникам матиме безпосередній позитивний вплив на європейську економіку: успішна передача контролю над підприємством в середньому забезпечує більше робочих місць у порівнянні з фірмами, які створюються під нові стартапи. Отже, в питаннях передачі контролю над підприємством компаніям треба надавати таку сам підтримку, як і для створення нового бізнесу. Визнання особливої ролі МСБ, та, зокрема, сімейного бізнесу, їхнього типове локального характеру розміщення, соціально відповідального підходу та здатності поєднувати традиції з інноваціями підсилює важливість спрощення процедури передачі контролю над підприємствами та навичок, що з цим пов'язані. Треба краще використовувати підприємницький потенціал. В сфері підприємництва існує постійний гендерний розрив, в результаті чого кількість жінок-підприємців залишається на більш низькому рівні. На додачу до цього можна говорити про неосвоєний потенціал для підприємницької діяльності серед іммігрантів¹⁰.

Нарешті, АПМБ також треба розглядати як можливість для самих підприємців зробити внесок у створення кращого бізнес-середовища шляхом активізації їхньої співпраці та об'єднання в спільні мережі, шляхом більш повноцінного використання потенціалу МСБ, особливо родинних підприємств, в якості важливого тренувального майданчику для підприємництва та діяльності згідно нормам соціальної відповідальності.

Для того, щоб перетворити ці принципи у реальні дії:

Комісія:

- сприяє розвитку підприємницької культури та обміну сучасною передовою практикою в питаннях підприємницької освіти
- в 2009 році розпочне «Європейський тиждень МСБ» - структуру-парасольку для багатьох подій в формі кампаній, які будуть відбуватися по всій території Європи
- в 2008 році розпочинає ініціативу «Еразмус для молодих підприємців», метою якої є сприяння обміну досвідом та навчанню шляхом надання підприємцям, які тільки розпочинають свій шлях, можливості навчатися у досвідчених підприємців, що їх приймають, та покращити свої мовні навички
- створить Європейську мережу представників з питань жіночого підприємництва та просуватиме схеми наставництва, щоб надихати жінок на створення свого власного бізнесу та сприяти розвитку підприємницької діяльності серед жінок-випускниць.

¹⁰ “Спільна політика Європи щодо імміграції: Принципи та інструменти”, COM(2008)359 остаточна версія, 17.6.2008.

Країнам-учасницям пропонується:

- стимулювати розвиток інноваційного та підприємницького типу мислення серед молоді як ключової компетенції в шкільній програмі, зокрема, в загальній середній освіті, та переконатися в тому, що цей принцип коректним чином відображений у навчальних матеріалах
- забезпечити коректність відображення в навчальних матеріалах питання важливості підприємницької діяльності
- активізувати співпрацю з бізнес-спільнотою з метою розвитку систематичних стратегій для навчання підприємництву на всіх рівнях
- перевірити питання того, чи не надмірним чином система оподаткування (зокрема, податок на дарування, оподаткування дивідендів та податок на персональний статок) ускладнює процес передачі контролю над підприємствами
- ввести в дію схеми підбору компаній, що передаються, потенційним новим власникам
- забезпечити персональне наставництво та підтримку в питаннях передачі контролю над бізнесом
- забезпечити персональне наставництво та підтримку для жінок-підприємців
- забезпечити персональне наставництво та підтримку для іммігрантів, які бажають стати підприємцями

II Країни-учасниці повинні гарантувати чесним підприємцям, які збанкрутіли, можливість швидко отримати другий шанс.

В 15% усіх випадків причиною закриття компаній є банкрутство. Кожного року від цього страждають в середньому 700 000 підприємств МСБ, що впливає на біля 2,8 мільйонів робочих місць в масштабі Європи щороку¹¹. В Європі все ще існує клеймо невдахи, отже суспільство недооцінює комерційний потенціал тих, хто починає знову. На сьогодні 47% європейців відмовилися б від розміщення замовлення у тих, хто раніше потерпів невдачу в бізнесі. Одночасно з цим повторний старт ускладнюється тривалістю процедури банкрутства. В ЄС середній період, необхідний для завершення банкрутства, коливається між 4 місяцями та 9 роками

Для того, щоб перетворити цей принцип у реальні дії:

Комісія:

- надалі сприятиме розвитку політики другого шансу шляхом підтримки обміну позитивним професійним досвідом між Країнами-учасницями

Країнам-учасницям пропонується:

- сприяти зростанню позитивного ставлення суспільства до надання підприємцям можливості нового старту, наприклад, за допомогою громадських інформаційних кампаній
- прагнути досягти мети щодо завершення всіх юридичних процедур, необхідних для закриття юридичної особи в випадку ненавмисного банкрутства, протягом одного

¹¹ “Долаючи клеймо бізнес-невдахи – до політики другого шансу - Реалізуючи Лісабонське партнерство в питаннях розвитку та збільшення робочих місць”, COM(2007) 584 остаточна версія I, 5.10.2007.

року

- гарантувати підприємцям, що починають заново, таке саме відношення, як і до нових стартапів, в тому числі в схемах підтримки

III ЄС та Країни-учасниці повинні розробити правила відповідно до принципу «Спочатку думай про мале», беручи до уваги характеристики МСП при розробці законодавства, а також спростити існуюче нормативно-правове середовище.

Найбільш обтяжливим обмеженням, про яке говорять підприємства МСБ, є необхідність дотримання ними норм адміністративного права. Дійсно, у порівнянні із великими підприємствами нормативно-правове та адміністративне навантаження на підприємства МСБ є непропорційно великим. Було підраховано, що там, де підприємство великого бізнесу витрачає один євро на працівника задля виконання адміністративних обов'язків, підприємство малого бізнесу має сплатити суму, що в середньому складає 10 євро¹². 36% європейських МСП повідомляють про те, що за останні два роки їхня комерційна діяльність була значною мірою обмежена бюрократичними перешкодами.

Для того, щоб перетворити цей принцип у реальні дії:

Щоб майбутнє законодавство відповідало принципу «Спочатку думай про мале»,

Комісія:

- розширяє дії з оцінки дотримання Протоколу в питаннях застосування принципів субсидіарності та пропорційності в майбутніх законотворчих та адміністративних ініціативах
- в разі практичної доцільності буде використовувати спільні дати введення в дію положень та рішень, які впливають на бізнес, та публікувати щорічний звіт по такому законодавству, що вступає в силу

Комісія буде, а Країнам-учасницям пропонується:

- гарантувати досягання результатів політики при мінімізації витрат та навантаження на підприємства, в тому числі завдяки використанню раціональної комбінації інструментів, таких як взаємне визнання та саморегулювання або спільне регулювання, для досягнення політичних результатів
- строго оцінювати вплив майбутніх законодавчих та адміністративних ініціатив на МСБ («МСБ тест») та брати до уваги відповідні результати при розробці пропозицій
- консультиватися із зацікавленими сторонами, в тому числі організаціями малих та середніх підприємств, щонайменше за 8 тижнів до надання будь-якої законодавчої чи адміністративної пропозиції, яка може мати вплив на бізнес-підприємства
- використовувати конкретні заходи для малих та мікропідприємств, такі як послаблення, перехідні періоди та звільнення, зокрема, від інформаційних або звітних вимог, та інші спеціалізовані підходи, що є доцільними, та

Країнам-учасницям пропонується:

- розглянути питання доцільності введення спільних дат початку дії та щорічних звітів стосовно законодавства, яке вступає в силу

¹² Звіт групи експертів стосовно «Моделі зменшення непропорційного адміністративного навантаження на МСБ», Травень 2007.

- використовувати гнучкі положення, спрямовані на МСБ, під час імплементації європейського законодавства, та уникати «надмірного прикрашання»

Для покращення нормативно-правового середовища з огляду на принцип «Спочатку думай про мале»,

Комісія:

- виступить з усіма пропозиціями щодо зниження адміністративного навантаження на підприємства, які необхідні для досягнення цілі, встановленої ЄС – зменшення на 25% до 2015 року
- до кінця 2008 року завершить повний скринінг *напрацьованого законодавства* та включити результати у вдосконалену програму спрощення, що постійно оновлюється, яка має бути представлена на початку 2009. Особливу увагу буде приділено виявленню пропозицій, коли законодавство може бути спрощене в інтересах МСБ, в тому числі, зокрема, корпоративному праву, та

Країнам-учасникам пропонується:

- ухвалити контрольні цифри для аналогічних цілей по зобов'язанню скорочення адміністративного навантаження на 25% до 2012 р. на рівні ЄС, якщо це ще не було зроблене, та втілити їх в життя
- забезпечити якнайшвидше ухвалення пропозицій, які відносяться до зменшення адміністративного навантаження у законодавстві Спільноти
- ухвалити пропозицію Комісії, яка дозволить Країнам-учасникам підвищувати поріг для реєстрації платників ПДВ до €100 000.

IV ЄС та Країни-учасниці повинні покласти на державні адміністративні органи зобов'язання реагувати на потреби МСБ, роблячи життя для МСБ якомога простішим, зокрема, шляхом просування роботи системи електронного уряду та прийняття рішень в режимі єдиного вікна.

Сучасні та швидко реагуючі державні адміністративні органи можуть зробити істотний внесок в успіх та розвиток МСБ шляхом збереження їхнього часу та коштів, таким самим чином звільняючи ресурси для інноваційної діяльності та створення робочих місць. Зокрема, система електронного уряду та обслуговування в режимі єдиного вікна потенційно можуть допомогти в покращенні обслуговування та скороченні витрат.

Процес імплементації Директиви про послуги, який триває наразі, зробить свій внесок у створенні простіших умов існування для підприємств МСБ, та він вимагає від Країн-учасниць встановити пункти єдиного електронного вікна, щоб зменшити кількість та спростити схеми надання дозволів, а також щоб усунути нормативно-правові бар'єри на шляху розвитку сервісної діяльності. Це також надає можливість вийти за межі її вимог в процесі прискорення запуску господарчої діяльності.

Для того, щоб перетворити цей принцип у реальні дії:

Країнам-учасницям пропонується:

- зменшити рівень зборів за реєстрацію підприємства, які вимагаються адміністративними органами Країн-учасниць, беручи за надихаючий приклад країни з найкращими показниками в межах ЄС
- продовжувати роботу над зменшенням часу, який потрібен для створення бізнесу, до такого, який не перевершуватиме один тиждень, в тих випадках, де це ще не було досягнуто
- прискорити початок господарчої діяльності МСБ шляхом зменшення кількості та спрощення процедури отримання ліцензій та дозволів на ведення бізнесу. Зокрема, Країни-учасниці можуть встановити максимальний термін в 1 місяць для надання таких ліцензій та дозволів, окрім випадків, які виправдані серйозністю ризиків для людей або навколишнього середовища
- утримуватися від звернень до МСБ з вимогою надати інформацію, яка вже є в наявності у адміністративних органів, окрім випадків, коли вона вимагає оновлення
- переконатися в тому, що мікро-підприємства не залучаються до участі у статистичному обстеженні, що проводиться під наглядом державного, регіонального або місцевого органу статистики, частіше, ніж раз на три роки, за умови, що іншого не вимагають потреби в статистичній інформації або в даних іншого типу
- встановити пункти єдиного електронного вікна, до яких зацікавлені сторони можуть звертатися з приводу правил або процедур, які вони вважають невідповідними та/або які не виправданим чином перешкоджають діяльності підприємств МСБ
- забезпечити повномірну та своєчасну імплементацію Директиви про послуги, в тому числі встановлення пунктів єдиного електронного вікна, де підприємці можуть отримати всю відповідну інформацію та виконати всі необхідні процедури та формальності за допомогою електронних засобів.

V *ЄС та Країни-учасниці* повинні адаптувати інструменти державної політики до потреб МСБ.

Їм слід використовувати Кодекс принципів найкращої практики, який надає (державним) організаціям-замовникам методологічні основи щодо шляху, яким вони можуть застосовувати базу державних закупівель ЄС таким чином, щоб це сприяло участі підприємств МСБ в процедурах державних закупівель.

Щоб вирішити ринкові проблеми, з якими стикаються підприємства МСБ протягом свого життєвого циклу, вони повинні більш ефективно використовувати можливості, які пропонують правила Євросоюзу щодо державної допомоги, з метою надання підтримки стартапам та створення стимулів для підприємств малого та середнього бізнесу.

Під час участі в ринках державних закупівель, на частку яких припадає 16% ВВП Євросоюзу, підприємства МСБ стикаються з перешкодами, часто тільки через те, що малі підприємства не знають про можливості, що для них відкриті, та/або сам процес участі не є для них стимулюючим, а також через те, що для органів адміністративної влади більш зручним є присудження певного типу підрядів великим підприємствам з великим досвідом виконання робіт, а не молодим інноваційним компаніям. Незважаючи на це, в 2015 р. 42% обсягу державних закупівель вище порогу ЄС було віддано на виконання малим та середнім підприємствам¹³. Тим не менш, потрібно прикладати подальші значні зусилля задля того, щоб зменшити кількість перешкод, що залишилися на шляху МСБ до долучення до ринку державних закупівель, насамперед шляхом пом'якшення вимог, які пред'являються організаціями-замовниками в процесі присудження підряду.

Державні дотації можуть допомагати МСП протягом їхнього життєвого циклу. На сьогодні сектор МСБ тільки незначною мірою користується доступною державною підтримкою, оскільки варіанти допомоги, які пропонуються, не повною мірою приймаються до уваги. Це має під собою цілий ряд причин: по-перше, органи державної влади не завжди вводять у дію всі механізми підтримки на користь підприємств МСБ, які дозволені правилами Євроспільноти; по-друге, ці процеси для МСБ часто є занадто тривалими та складними; по-третє, підприємствам МСБ часто не вистачає інформації про схеми, які є для них відкритими.

Для того, щоб перетворити цей принцип у реальні дії:

Комісія:

- представить державним організаціям-замовникам необов'язковий до виконання Кодекс принципів найкращої практики, щоб стимулювати подальші зміни в культурі закупівель. Він міститиме в собі методологічні основи процесу зменшення бюрократичних процедур, поліпшення прозорості та інформованості, та забезпечить рівні умови для діяльності підприємств МСБ
- й надалі полегшує доступ до інформації щодо закупівельних можливостей шляхом доповнення інформації на існуючих вебсайтах ЄС, присвячених державним закупівлям, серією ініціатив, таких як додаткова публікація контрактних повідомлень для закупівель, що є нижчими за певний поріг, за допомогою та онлайн-інструментів для пошуку бізнес-партнерів, так само як і вимог щодо

¹³ http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/docs/SME_public_procurement_Summary.pdf

збільшення прозорості в процесі державних закупівель

- опублікує Аналітичну записку з питань Державної допомоги для МСБ з метою підвищення обізнаності про наразі існуючі варіанти підтримки

Країнам-учасникам пропонується:

- встановити електронні портали для розширення доступу до інформації щодо можливостей в державних закупівлях нижче порогів, встановлених ЄС
- заохочувати свої державні організації-замовників в разі доречності розподіляти підряди на лоти та робити більш чіткими та видимими можливості виконання субпідрядних робіт
- нагадувати своїм державним організаціям-замовникам про їхні зобов'язання щодо уникання непропорційності в вимогах стосовно кваліфікації підрядників та фінансових показників
- заохочувати ведення конструктивного діалогу та досягнення взаємного порозуміння між підприємствами МСБ та великими покупцями за допомогою такої діяльності, як інформування, навчання, моніторинг та обмін передовими практиками
- переорієнтувати політику державної допомоги з метою посилення її фокусу на потреби МСБ, в тому числі розробку кращих адресних заходів

VI *ЄС та Країни-учасниці повинні полегшити доступ підприємствам МСБ до фінансів, зокрема, до венчурного капіталу, мікро-кредитів та проміжного (мезанінного) фінансування, та створити юридичне та господарче середовище, яке є сприятливим для своєчасних сплат під час проведення комерційних трансакцій.*

Залучення потрібного типу фінансування може стати головною трудностю для підприємців та компаній МСБ та займає друге місце в переліку їхніх головних труднощів після адміністративного навантаження. Це відбувається незважаючи на офіційну підтримку з боку ЄС, таку як Рамкова програма конкурентоспроможності та інновацій (СІР), яка надає кошти в обсязі більше 1 мільярду євро для підтримки доступу МСБ до фінансування, значна частина яких спрямована через Групу ЄІБ. До 2013 року в рамках Політики зближення буде надано біля 27 мільярдів євро, спрямованих безпосередньо на підтримку МСБ. Біля 10 мільярдів євро надійде через засоби фінансової інженерії, в тому числі JEREMIE (Спільний європейський ресурс для малих та середніх підприємств), а ще 3.1 мільярди євро – через венчурний капітал. Європейський сільськогосподарський фонд для розвитку сільських регіонів також діє в інтересах МСБ, оскільки, серед іншого, він стимулює підприємницьку діяльність та заохочує економічну диверсифікацію сільських районів.

Неготовність ризикувати часто змушує інвесторів та банкірів ухилятися від фінансування фірм на етапах початку ними своєї роботи та на ранніх стадіях розширення. Необхідно ідентифікувати та виправити можливі прояви неефективності ринкового механізму в процесах надання фінансування підприємствам МСБ для подальшого розвитку європейських ринків ризикового капіталу, поліпшити доступ МСП до мікро-кредитів та мезанінного фінансування, а також розробляти нові продукти та послуги. Крім того, багато підприємців потребують консультацій та освітньої інформації в питаннях переваг та недоліків різних форм фінансування та того, як найкращим чином представити свої інвестиційні проекти потенційним фінансистам.

До того ж підприємства МСБ досить часто мають слабку позицію стосовно обсягів власного капіталу, яка до того ж підпадає під негативний вплив культури несвоєчасних платежів, яка існує в Європі. Фактично, в залежності від держави, МСП повинні чекати оплати своїх рахунків протягом періоду від 20 до більш ніж 100 днів. Кожен четвертий

випадок неплатоспроможності виникає через порушення термінів платежів. Це приводить до втрати 450 000 робочих місць та 25 мільярдів євро щороку.

Комісія поділяє оцінку Групи Європейського інвестиційного банку (ЄІБ та ЄІФ) стосовно того, що необхідно надалі покращувати умови доступу підприємств МСБ до фінансування, і через те вітає роботу групи в напрямку модернізації її існуючих продуктів, спрощення користування ними та розширення галузі їхнього використання починаючи з 2008р. Комісія з ентузіазмом вітає заснування Групою ЄІБ нового «Мікрофонду», початковий капітал якого становить близько 40 мільйонів євро (16 мільйонів з яких надійдуть від ЄІБ) з метою підтримки небанківських установ з мікрофінансування в рамках нової ініціативи Комісії стосовно мікрокредитів. Комісія також щиро підтримує план ЄІБ стосовно створення пакету засобів мезанінного фінансування, спеціально призначеного для мікро-сектору МСБ, та специфічних фінансових інструментів розподілу ризиків разом з комерційними банками, адаптованих до потреб швидко зростаючих інноваційних підприємств МСБ та компаній середньої ринкової капіталізації, які призначені для спрямованої роботи з виявленими дефектами ринкового регулювання.

Для того, щоб перетворити цей принцип у реальні дії:

Комісія:

- оцінюватиме можливі варіанти для введення режиму індивідуального розміщення цінних паперів, метою якого є сприяти транскордонному інвестуванню для того, щоб зміцнити європейські ринки венчурних капіталів
- пропонує допомогу Країнам-учасникам в розвитку високоякісних програм інвестиційної готовності

Країнам-учасникам пропонується:

- розробити програми фінансування, які спрямовані на роботу з нестачею коштів для фінансування проектів в межах між 100 000 та одним мільйоном євро, зокрема, з інструментами, які поєднують в собі властивості боргу та власного акційного капіталу, при цьому одночасно дотримуючись правил Державної допомоги
- прибрати нормативно-правові та податкові перешкоди, які не дозволяють фондам венчурного капіталу, що працюють на Єдиному ринку, інвестувати на тих самих умовах, що і національні фонди
- гарантувати створення такої системи оподаткування корпоративних прибутків, яка стимулює інвестування
- в повній мірі використовувати фінансування, доступне в рамках програм політики зближення та Європейського сільськогосподарського фонду розвитку сільських районів для підтримки малого та середнього бізнесу.

VII *ЄС та Країни-учасниці повинні заохочувати МСБ в більшому обсязі використовувати можливості, які пропонуються Єдиним ринком, зокрема, шляхом вдосконалення організаційних принципів політики Єдиного ринку та інформування про неї, що дозволяє кращим чином представити інтереси МСБ при розробці стандартів та спрощує для МСБ доступ до патентів та товарних знаків*

Єдиний ринок повинен гарантувати підприємствам доступ до масштабного спільного ринку з більш ніж 500 мільйонами споживачів, який працює відповідно до спільного набору правил. Особливо вигідним для МСБ є спрощення, яке повинне відбутися після

заміни 27 збірок різноманітних національних правил одним зведеним кодексом Внутрішнього ринку ЄС. Належним чином функціонуючий Єдиний ринок створить конкурентоспроможне середовище та надасть МСБ інструменти, що допоможуть краще використовувати можливості глобалізації, відкриваючи нові горизонти для знань та інновацій. Однак наразі МСБ не повною мірою отримують вигоду від можливостей, що надаються Єдиним ринком, переважною мірою через відсутність інформації про бізнес-можливості та правила, що застосовуються в інших Країнах-учасниках, а також недостатність мовних навичок. Витрати та ризики, які пов'язані з необхідністю мати справу з кількома різними національними законодавчими системами, часто стають перешкодами на шляху компаній до розширення свого бізнесу за кордоном.

Малі та середні підприємства можуть значною мірою виграти від державної підтримки у формі консультацій або мережевого обслуговування, в тому числі від допомоги МСБ у захисті проти недобросовісної торговельної практики. Зокрема, Європейська мережа підтримки підприємництва,¹⁴ нещодавно заснована Комісією, може, серед іншого, допомагати МСБ шляхом надання інформації та порад стосовно можливостей, які пропонуються Єдиним ринком.

Більш того, малі та середні підприємства повинні мати можливість повним чином брати участь у розробці стандартів та мати адекватний доступ до них, в тому числі до процесу сертифікації.

Окрім того, з метою підкреслення важливості Прав інтелектуальної власності (ПІВ) для МСБ, Комісія продовжує надалі працювати над ефективною, економічною, високоякісною та юридично захищеною патентною системою на рівні Європи, в тому числі Патентом Європейської економічної спільноти та Загальноєвропейською патентною юрисдикцією.

Для того, щоб перетворити цей принцип у реальні дії:

Комісія:

- забезпечить отримання підприємствами МСБ вигід від існуючої політики щодо відкриття ринку шляхом збирання інформації щодо роботи Єдиного ринку за допомогою більш масштабного використання ринкового та галузевого моніторингу, з метою виявлення дефектів ринкового регулювання та роботи з ними в напрямках існування найбільших економічних вигід
- в 2008 році представляє план дій для сприяння використанню функціонально сумісних електронних підписів та системи електронної автентифікації, а в другому кварталі 2009 року розпочне дії із залученням всіх зацікавлених сторін, спрямовані на те, щоб допомогти МСБ брати участь в глобальній системі постачань
- збільшує фінансову підтримку ЄС (до 1 мільйона євро в 2008 та 2.1 мільйонів, починаючи з 2009) для стимулювання участі МСБ в, та захисту інтересів вказаних підприємств в стандартизації, а також для підвищення рівня інформованості МСБ про європейські стандарти та їхнє використання
- зробить систему Торгових знаків Євроспільноти більш доступною, зокрема, шляхом значного зниження зборів за Товарний знак Євроспільноти як частини комплексного рішення відносно фінансових перспектив Бюро гармонізації для Внутрішнього ринку (ОНІМ)
- працюватиме в напрямку усунення фрагментації правил захисту прав споживачів, щоб полегшити для МСБ процес транскордонної торгівлі, в тому числі шляхом мінімізації адміністративного навантаження.

¹⁴ <http://www.enterprise-europe-network.ec.europa.eu/>

Європейським органам стандартизації пропонується:

- у тісній співпраці із Країнами-учасницями та Комісією переглянути свої бізнес-моделі з метою зменшення вартості доступу до стандартів, починаючи із стандартів, розроблених на підтримку законодавства та політик ЄС
- встановити одну або більше «Службу підтримки МСБ», діяльність яких узгоджується з представниками асоціацій МСБ
- систематично публікувати тези європейських стандартів, в тому числі переліки нормативних посилань, з необмеженим доступом і різними мовами.

Країнам-учасницям пропонується:

- забезпечити коректне застосування принципу взаємного визнання
- підсилити систему вирішення задач SOLVIT¹⁵ з метою забезпечення довірного, швидкого та прагматичного вирішення проблем користування правами Єдиного ринку
- заохочувати Національні органи стандартизації до перегляду своєї бізнес-моделі з метою зниження вартості доступу до стандартів
- переконатися, що склад комітетів із стандартизації є неупередженим
- запропонувати Національним органам стандартизації разом із Європейськими організаціями стандартизації проводити рекламні та інформаційні кампанії для заохочення МСБ до кращого використання стандартів та забезпечувати зворотній зв'язок щодо їхнього інформаційного змісту
- надавати підприємствам МСБ консультативні послуги, в тому числі підтримку у їхньому захисті від недобросовісної торговельної практики.

VIII *ЄС та Країни-учасниці повинні сприяти підвищенню рівня навичок у працівників малих та середніх підприємств та всіх форм інновацій.*

Їм слід заохочувати інвестиції МСБ у дослідження та їхню участь у програмах підтримки науково-дослідної діяльності, транснаціональних дослідженнях і кластеризації, а також активне управління інтелектуальною власністю підприємствами МСБ.

Більш ніж 60% компаній-респондентів під час консультацій вважають, що школи не надають тих знань та навичок, які необхідні підприємцям та їхньому персоналу. Цей результат підкреслює потребу соціуму в будь-які часи надавати молоді необхідні навички, такі як читання, письмо, природничі науки, навички з управління, технічного мислення, ІКТ та мовні навички, та надавати їй можливість проявляти себе творчо. МСБ, зокрема, страждає від нестачі кваліфікованої робочої сили в галузі нових технологій. В цьому контексті необхідно імплементувати Європейські критерії визначення рівня знань по ключових компетенціях для підвищення кваліфікації¹⁶, які спрямовані на запропонування необхідних базових навичок всім молодим людям.

Європейська політика зближення надає підтримку діям щодо підвищення рівня адаптивності робітників, підприємців та підприємств, на суму біля 13,5 мільярдів євро протягом періоду з 2007 по 2013. Значна частина вказаної суми безпосередньо спрямована на допомогу МСБ. До того ж очікується, що сума підтримки самозайнятості та бізнес-стартапів становитиме близько 2,8 мільярдів євро. І останнє,

¹⁵ http://ec.europa.eu/solvit/site/index_en.htm

¹⁶ Рекомендації Комісії стосовно ключових компетенцій для підвищення кваліфікації, 18.12.2006.

але не менш важливе – Комісія працює над оглядом професійних навичок, потреба в яких в майбутньому постане в Європі.

З вказаною нестачею навичок також пов'язаний невикористаний потенціал стосовно дослідницької діяльності та інновацій. В 2007 році тільки біля 3 з 10 підприємств МСБ в Європі зазначили, що вони мають нову продукцію або отримують дохід від нової продукції. Через це потрібно краще інтегрувати МСБ в науково-дослідницьку спільноту та сприяти розвитку зв'язків між університетами та підприємствами МСБ.

Також необхідно заохочувати активне управління підприємствами МСБ інтелектуальною власністю, наприклад, надаючи їм можливість виставляти рахунки в електронному вигляді та проводити трансакції в системі електронної держави.

Для того, щоб перетворити цей принцип у реальні дії:

Комісія:

- надалі розширять схему для сприяння розвитку мобільності учнів-стажерів в рамках Програми Леонардо да Вінчі на 2010 р.
- в 2008 р. підтримує розвиток зацікавленими сторонами Електронного онлайн-порталу навичок та кар'єри, який надасть компаніям можливість самостійно оцінити свої потреби в електронних навичках та дізнатися про те, як покращити кар'єру та кваліфікацію своїх робітників, та в 2008 році опублікує Бізнес Гід-онлайн, який допоможе підприємствам МСБ самостійно діагностувати свої потреби в електронному бізнесі
- продовжуватиме прилагати зусилля для оптимізації участі МСБ у 7й Рамочній програмі наукових досліджень та технологічного розвитку ЄС (FP7) за допомогою спрощення, кращого інформування та збільшення темпів фінансування.
- заохочує зростання підприємств МСБ шляхом гарантування того, що МСП, яке бере участь у проекті FP7, може користуватися перевагами відношення до МСП протягом всього періоду дії такого проекту, навіть якщо його розмір перевищує максимальний показник для МСП під час вказаного періоду
- спростить правила Державної допомоги для Країн-учасниць з метою підтримки дослідницької, інноваційної діяльності та діяльності з розвитку, зокрема, через Регламент про загальні блокові виключення
- форсує виникнення підприємств швидкого зростання шляхом підтримування дослідницького та інноваційного потенціалу МСБ, насамперед через посилену координацію національних програм та ініціатив
- при консультаційні підтримці Країн-учасниць розробить стратегію кластеризації, в тому числі ініціативи для стимулювання транснаціонального кластерного співробітництва, полегшення доступу на нові ринки для кластерів, а також втілює заходи для стимулювання підвищення рівня участі МСБ в інноваційних кластерах
- прагнетьме підтримувати участь МСБ в процесі передачі знань, частково через запуск пілотного проекту, спрямованого на підтримку фінансування комерціалізації інтелектуальної власності
- заохочуватиме активну участь підприємств МСБ в основних видах діяльності, яку виконує Європейський інститут інновацій та технології (EIT), щоб надати їм можливість користуватися вигодами від передачі знань, якій сприяє EIT.

Країнам-учасницям пропонується:

- заохочувати зусилля МСБ стосовно інтернаціоналізації та перетворення їх на підприємства із швидким темпом зростання, в тому числі шляхом участі у інноваційних кластерах

- сприяти розвитку компетенції МСБ в науково-дослідницькій галузі за допомогою, серед іншого, спрощення доступу до громадської науково-дослідної інфраструктури, використання послуг науково-дослідницького сектору, найму кваліфікованих співробітників та навчання, як це дозволено в новій Програмі Євросоюзу стосовно державної допомоги в напрямках досліджень, розвитку та інновацій
- відкривати національні дослідницькі програми в галузях, де це є взаємовигідним для підприємств малого та середнього бізнесу та інших Країн-учасниць, та робити внесок в отримання підприємствами МСБ доступу до транснаціональної дослідницької діяльності, наприклад, за допомогою спільних програм
- при імplementації ними програми Політики зближення забезпечити легкий доступ для МСБ до фінансування, яке призначене для підприємництва, інновацій та знань
- підтримувати розвиток системи електронної ідентифікації для підприємств, щоб надавати можливість виставлення електронних фактур та виконання трансакцій в рамках системи електронної держави
- заохочувати бізнесменів, зокрема, власників МСБ та інші зацікавлені сторони, в тому числі органи закупівель, брати участь в діях, що сприяють невідкладному втіленню в життя Ініціативи лідируючого ринку.

IX *ЄС та Країни-учасниці повинні дати МСБ можливість перетворити складні задачі, що їх ставить суспільство, на можливості.*

Їм слід забезпечити МСБ більшим обсягом знань, експертного досвіду та фінансових стимулів для повноцінного використання можливостей для нових «зелених» ринків та збільшеної енергоефективності, частково шляхом реалізації систем управління навколишнім середовищем на підприємствах МСБ.

Кліматичні зміни, нестача енергоресурсів та соціально-відповідальний розвиток є ключовими труднощами та задачами для МСБ, який повинен переймати та втілювати у себе більш збалансовані моделі виробництва та бізнесу. Попит на екологічно чисті продукти та послуги також відкриває шлях для нових бізнес-можливостей.

Лише 29% підприємств МСБ впровадили у себе заходи для економії енергії або сировинних матеріалів (у порівнянні з 46% великих підприємств). Тільки 4% європейський МСП мають встановлену комплексну систему енергозбереження, в той час як серед великих підприємств такий показник становить 19%. Підприємства МСБ є особливо уразливими до сучасної тенденції підвищення цін на енергію та сировину, а також до прогнозованої зміни клімату, отже їм необхідно збільшувати свою ефективність та здатність адаптуватися до вказаних труднощів з метою перетворення їх на можливості.

Для того, щоб перетворити цей принцип у реальні дії:

Комісія:

- сприяє доступу МСБ до Схеми еко-аудиту та менеджменту (EMAS) за допомогою більш спрощених екологічних процедур, знижених зборів та можливості кластерної реєстрації
- фінансуватиме мережу експертів з питань навколишнього середовища та енергоефективності в рамках Європейської мережи підтримки підприємництва, надаючи консультації з питань еко-ефективної діяльності, потенціалу ринків та можливостей фінансування для підвищення ефективності роботи, зокрема, для МСБ

- розробляє нові форми підтримки для інноваційних стартапів та підприємств МСБ в галузі еко-інновацій, з метою спрощення доступу на ринок, передачі технологій, використання стандартів та доступу до фінансування у відповідності до діючих положень про Державну допомогу

Країнам-учасникам пропонується:

- забезпечувати стимули для розвитку еко-ефективного бізнесу та виробництва (наприклад, схему податкового стимулювання та надання пріоритету субсидіям для фінансування соціально відповідального бізнесу) у відповідності до Правил Спільноти щодо державної допомоги для захисту навколишнього середовища, та користуватися спрощеним підходом до екологічної допомоги підприємствам МСБ, розробленим в GBER (Регламенті про загальні блокові виключення)
- в повній мірі використовувати близько 2,5 мільярдів євро, виділених в рамках програми Політичного зближення для підтримки екологічно чистих продуктів та процесів на підприємствах МСБ.

X *ЄС та Країни-учасниці повинні підтримувати та заохочувати МСБ користуватися вигодами від зростання ринків за межами ЄС, зокрема, за допомогою підтримки, характерної для конкретного ринку, та діяльності з бізнес-навчання.*

Тільки 8% Європейських підприємств МСБ в своїх звітах вказують наявність обороту з експорту (7% з мікро-підприємств внесли експорт в свої звіти), що значно нижче, ніж відповідна цифра серед великих підприємств (28%). Більш того, тільки 12% вхідних ресурсів середнього підприємства МСБ придбаються за кордоном.

Швидкозростаючі ринки представляють собою невикористаний потенціал для багатьох європейських підприємств МСБ. Зокрема, нещодавнє розширення ЄС створило важливі нові бізнес-можливості для компаній як «старих», так і «нових» Країн-учасниць. Це демонструє важливість повномасштабного використання потенціалу ринкових можливостей в країнах-кандидатах у вступ до ЄС та сусідніх країнах.

Торгові бар'єри впираються на МСБ більше, ніж на великі підприємства, через обмеженість їхніх ресурсів та зменшену здатність поглинати ризики, особливо при веденні діяльності на ринках з високою конкуренцією. Таким чином, щоб мати можливість доступу до цих ринків, МСБ потребує допомоги у отриманні інформації щодо потенційних партнерів та незайнятих позицій на їхніх ринках. Їм також необхідно надати допомогу у подоланні культурних бар'єрів в бізнесі та розбіжностей у нормативно-правовому або законодавчому середовищах.

Для того, щоб допомогти МСБ повною мірою скористуватися можливостями, які пропонує глобалізація, особливу увагу слід приділити покращенню доступу до ринків закупівель та забезпеченню дотримання прав інтелектуальної власності, гарантуючи чесну конкуренцію та полегшуючи доступ на ринок.

Для того, щоб перетворити цей принцип у реальні дії:

Комісія:

- в рамках основних експортних ринків створила Команди з питань доступу на ринки, які об'єднують торговельних радників Країн-учасниць та бізнес-організації ЄС, що допоможе покращити інформованість МСБ щодо торговельних бар'єрів на ринках за межами ЄС
- активно шукатиме можливості відкриття ринку третіх країн, зокрема, з розвинутими економіками та такими, що активно розвиваються, шляхом переговорів в рамках

ВТО та підписання двосторонніх угод

- зокрема, буде шукати можливості відкриття ринків закупівель країн, які не є членами ЄС, що приведе до взаємних та двосторонніх вигід, шляхом проведення двосторонніх та багатосторонніх переговорів (Угода про державні закупівлі WTO), зокрема, із швидко зростаючими країнами
- сприятиме спрощенню процесу торгівлі як в контексті WTO, так і в рамках двосторонніх переговорів
- продовжуватиме сприяти отриманню європейськими підприємствами МСБ доступу до ринків кандидатів або інших країн-сусідів, зокрема, за допомогою *Європейської мережі підтримки підприємництва* та шляхом просування принципів «Спочатку думай про мале» в цих країнах, в тому числі через обмін передовою практикою, заснований на Європейській хартії для малих підприємств та АПМБ
- має намір в 2009 році заснувати Європейські Бізнес-центри на окремих ринках, починаючи із швидкозростаючих економік Індії та Китаю
- має намір запустити схему «Ворота в Китай», зосереджуючись на організації Програми підготовки керівників в Китаї для того, щоб надати можливість європейським підприємствам МСБ стати більш конкурентоспроможними на китайському ринку до 2010 р.

Країнам-учасницям пропонується:

- заохочувати проведення навчальних тренувань на підприємствах МСБ представниками великих компаній з метою їхнього виведення на міжнародні ринки

5. ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ АПСБ ТА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ

З початку свого ініціювання Комісією в жовтні 2007р., ідея «Акту з питань малого бізнесу» для Європи стала підставою для масштабних сподівань. У той час як вона має широку підтримку на урядовому рівні, з боку Європейського парламенту та співтовариства підприємств МСБ, її імплементація в повному та всебічному обсязі є особливо важливою. Це вимагає повномасштабних політичних зобов'язань з боку як Комісії, так і Країн-учасниць. Таким чином в якості основи для поновлених зобов'язань у відношенні МСБ, Комісія пропонує Раді Європи прийняти та підтримати «Акт з питань малого бізнесу» в Європі, затвердити для втілення 10 принципів та зобов'язатися реалізувати запропоновані дії. Більш того, Комісія пропонує Раді та Парламенту без зволікань прийняти відповідні законодавчі пропозиції.

АПМБ належить повністю інтегрувати в Стратегію розвитку та створення робочих місць для гарантування його ефективною імплементації, та забезпечити регулярне поновлення звітних матеріалів по його результатах. Отже, Країнам-учасницям пропонується скористатися поновленням Лісабонського циклу, запланованим на кінець 2008р, щоб врахувати АПМБ в своїх Програмах національних реформ та в щорічних звітах щодо імплементації. Країни-учасниці також можуть черпати натхнення з огляду прикладів передової практики в ЄС, що додається, а Комісія і надалі продовжуватиме створювати платформу для обміну передовими практиками.

Комісія оцінюватиме прогрес, досягнений в процесі імплементації АПМБ, та регулярно звітуватиме про це в рамках Стратегії розвитку та створення робочих місць, починаючи з 2008р. Це дозволить Раді Європи розглядати прогрес, досягнутий в галузі політики щодо МСБ, на рівні як Євроспільноти, так і Країн-учасниць, та зробити необхідні висновки.

Додаток: Обмін передовою практикою в політиці МСБ

Обмін передовою практикою в політиці МСБ зарекомендував себе в якості успішного інструменту для імплементації Лісабонської стратегії розвитку та створення робочих

місць починаючи з 2000р. Комісія збрала приклади передової практики в різних галузях. Ті, що були отримані в рамках **Європейської хартії для малих підприємств**, можна знайти в онлайн-каталозі Хартії за адресою:

http://ec.europa.eu/enterprise/enterprise_policy/charter/gp.

Європейська премія в галузі підприємництва визнає досягнення високих успіхів в просуванні регіонального підприємництва та винагороджує видатні ініціативи. Збірку прикладів передової практики у просуванні бізнесу можна знайти на:

http://ec.europa.eu/enterprise/entrepreneurship/smes/awards/download/compendium_2007_en_lowres.pdf.

В цьому додатку наводяться декілька прикладів передової практики з Країн-учасниць, які надихають на імплементацію АПМБ.

Принцип 1:	Створити середовище, в якому підприємці та сімейні підприємства зможуть процвітати, і в якому підприємницька діяльність заохочується та винагороджується
	Мережа Impulse Network в Саксонії-Ангальт, Німеччина
	Веб-сторінка: www.impuls-netzwerk.de
	Стратегія молодіжної підприємницької діяльності в Уельсі, Великобританія
	Веб-сторінка: http://www.projectdynamo.co.uk ; www.becauseyoucan.com .
	Сар'Тен – Бути капітаном свого проекту, Бельгія
	Веб-сторінка: www.ichec-pme.be
	Емах – Північний тренувальний табір для юних підприємців, Швеція
	Веб-сторінка: www.emaxevent.com , www.startcentrum.se
	Дитячий бізнес-тиждень, Угорщина
	Веб-сторінка: www.kinderbusinessweek.at
	Дні підприємницької діяльності: Emprendemos Juntos – Ми всі – підприємці, Іспанія
	Веб-сторінка www.emprendemosjuntos.es
	Розвиток культури підприємництва серед жінок, Румунія
	Веб-сторінка: www.animmc.ro
Принцип 2:	Забезпечити можливість чесним підприємцям, які збанкрутіли, швидко отримати другий шанс
	Програма розвитку, що готує МСБ до контрольованої послідовної зміни поколінь, Фінляндія
	Веб-сторінка: www.te-keskus.fi , www.yrityssuomi.fi
	Швидкий початок після банкрутства, Данія
	Веб-сторінка: www.naec.dk
	Допомога самозайнятим особам або власникам бізнесу, що опинилися у скруті, Бельгія
	Веб-сторінка: www.beci.be
Принцип 3:	Розробка правил відповідно до принципу «Спочатку думай про мале»
	Вебсайт громадських консультацій «Teeme koos», Естонія
	Веб-сторінка: www.osale.ee ; www.riigikantselei.ee ; www.valitsus.ee
	Реалізація послуг з підтримки МСБ на локальному рівні через систему Єдиного вікна, Словенія
	Веб-сторінка: www.japti.si
	Опитувальний лист щодо нормативно-правового врегулювання, Великобританія
	Веб-сторінка: www.businesslink.gov.uk
	Комітет Y4, Фінляндія
	Веб-сторінка: www.y4.fi

Принцип 4:	Забезпечити реагування державних адміністративних органів на потреби підприємств МСБ
	Програма електронного уряду бельгійського соціального сектору для МСП, Бельгія
	Веб-сторінка: www.ksz-bcss.fgov.be
	Єдині пункти реєстрації для підприємців, Чеська Республіка
	Веб-сторінка: www.mpo.cz
	Єдине вікно для підприємців. Німеччина
	Веб-сторінка: www.one-stop-shop-trier.de
	Центр управління економічної та фінансової звітності мікро-підприємств, Франція
	Веб-сторінка: www.artifrance.eu
	Громадський інформаційний веб-портал для підприємств малого бізнесу, Франція
	Веб-сторінка: pme.service-public.fr
	CORE – Центр онлайн-реєстрації підприємств, Ірландія
	Веб-сторінка: www.cro.ie
	Швидкий старт для проекту, Мальта
	Веб-сторінка: www.mcmpgov.mt
	Онлайн-стійка для компаній, Нідерланди
	Веб-сторінка: www.bedrijvenloket.nl
	KSU – Мережа державної служби для МСБ, Польща
	Веб-сторінка: www.euroinfo.org.pl , www.ksu.parp.gov.pl
	Підприємство онлайн, Португалія
	Веб-сторінка: www.portaldaempresa.pt
	Єдині вікна для МСБ (VEM), Словенія
	Веб-сторінка: www.japti.si
	Центральний портал державної адміністрації, Словаччина
	Веб-сторінка: www.telecom.gov.sk
	Послуга «веб-зарплата» для малих роботодавців, Фінляндія
	Веб-сторінка: www.palkka.fi
Принцип 5:	Адаптувати інструменти державної політики до потреб МСБ: сприяти участі МСП у державних закупівлях та кращому використанню можливостей, що надає Державна підтримки для підприємств МСБ
	Електронний портал закупівель, Люксембург
	Веб-сторінка: http://www.marches.public.lu , http://www.mtp.public.lu
Принцип 6:	Полегшити доступ МСБ до фінансування та створити правове та бізнес-середовище, що є сприятливим для своєчасних сплат під час комерційних трансакцій
	Програма для первинного та венчурного капіталу, Ірландія
	Веб-сторінка: www.enterprise-ireland.com
	Позики малим підприємствам з поверненням відсотків, Кіпр
	Веб-сторінка: www.bankofcyprus.com
	Фонд фондів громадського венчурного капіталу, Латвія
	Веб-сторінка: www.lga.lv
	Програма мікро-позик для жінок-підприємців та власників бізнесу, Іспанія
	Веб-сторінка: www.ipyme.org
Принцип 7:	Допомагати МСБ краще користуватися можливостями, які пропонує Єдиний ринок
	Портал для бізнесу та експорту, Чеська Республіка
	Веб-сторінка: Businessinfo.cz

	Кваліфікаційна мережа Нідерландів / Північного Рейну–Вестфалії INTER-NED, Німеччина
	Веб-сторінка: www.inter-ned.info
	Підвищення громадської обізнаності в питаннях стандартизації, Литва
	Веб-сторінка: www.lsd.lt
	SETMOS — Послуги із нагляду за торговельними знаками Центральної Європи, Австрія
	Веб-сторінка: www.cetmos.eu
Принцип 8:	Сприяти підвищенню кваліфікації МСП та розповсюдженню всіх форм інновацій
	Національна стратегія електронного бізнесу, Ірландія
	Веб-сторінка: www.entemp.ie
	Інноваційний менеджмент, Угорщина
	Веб-сторінка: www.chic.hu
	Національний Інноваційний фонд, Болгарія
	Веб-сторінка: www.sme.government.bg
	Грецька ініціатива технологічних кластерів, Греція
	Веб-сторінка: www.htci.gr
Принцип 9:	Надати МСБ можливість перетворювати складні задачі, що їх ставить середовище, у можливості
	Новий процес надтонкої обробки поверхонь в керамічній промисловості, який знижує негативний вплив на навколишнє середовище, Італія
	Веб-сторінка: http://www.fondovalle.it
	Екологічна податкова реформа, Естонія
	Веб-сторінка: www.fin.ee
	EDM – Управління електронними даними в питаннях навколишнього середовища та видалення/переробки відходів, Австрія
	Веб-сторінка: www.lebensministerium.at
Принцип 10:	Заохочувати та підтримувати МСБ в користуванні перевагами із зростання ринку
	Інтернет-ярмарок, Польща
	Веб-сторінка: www.euroinfo.org.pl
	Pipe – Початковий план просування продукції за кордоном, Іспанія
	Веб-сторінка: www.portalpipe.com
	Sprint – Об'єднання разом з метою конкурування на світових ринках, Італія
	Веб-сторінка: www.sprint-er.it